

5
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
Α Θ Η Ν Α Ι (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

'Αριθ. Έρωτ. ΙΙΕΔ. III, 35/1974

A!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΩΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α Θ Η Ν Α Ι 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Σεπτέμβριος 1969 / Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) **Κέιτικη Μέσης**
(παλαιότερον ονοματα:), Ἐπαρχίας **Μεσοπότηνς**
Νομού **Μεσοποτηνίας**.....

2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Βατιζέλος**
Κωνσταντίνας.. ἐπόγγελμα **Δημοδεδάσιοντος**.
Ταχυδρομική διεύθυνσις **Κέιτικη Μέσης - Μεσοπότηνς.**
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. **Πέτρε (5) έτη.**

3. Ἀπὸ ποια πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίαι :

α) ονοματα καὶ ἐπώνυμον

.....

ἡλικία..... γραμματικαὶ γυνώστεις.....

..... τόπος καταγωγῆς

АКАДΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Α. σ'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποιαί ἀγροτικαὶ περιοχαὶ πρωριζέοντο διὰ σποράν καὶ ποιαὶ διὰ βοσκὴν ποιμνίων; *Οἰνος. διά. βοσκήν. ποι. ποιμνί.* . . .

.....

“Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντα κατὰ χρονικά διαστήματα; . . .” *Εγνατία. Βερβέρια. πατα. διαδικασία.* . . .

2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικούς· β) εἰς γαιοκτήμονας (“Ελληνας ἢ ἔνους, ὡς π.χ. Τούρκους”)· γ), εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. . . .

Εις. φυσικα. πρόσωπα. . . .

3) ‘Ο πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διαινεμομένης ὑπ’ αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατον του; *Οχι. οὐα. τέκν. εἰσ. ιδρ. τοῦ. θεραπε. τοι. ποι. ζητ. τελετα. θανατού. πρακτ. εἰς. πορφύρ. μεριδ. συντερίσσετος μετέν. λογ. οργα. λοτ.* —

- β'. 1) Οι κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δῆλο. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .*Εἰς τὴν γεωργίαν μόνον μενοντες λέγουσιν.* (Περισσότεροι οὐδὲντος φάνεται) ..
- 2) Οι τεχνῖται (δῆλο, οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .*Τεχνατες τελειοι μόνον εἰς τὴν γεωργίαν.* ..
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποίοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ..
Ἄτομοι τάξις μόνον δέ μοροι. ..
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπτροι, μισακάτορες, σημισακτόροι κλπ.).*Βέρμιροι.* Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...
Πεπλύτειντο. ωστός μέριδαι. ..
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα);*Εἰδος μον. χρῆμα*
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἔργαται ; ἐποχικῶς, δῆλο. διὰ τὸ θεριστικό, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ διὸλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποὺ προτίθοντο οὗτοι ἡσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβήν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; ..
Ἐχρησιμοποιοῦντο μον. ἔργαται μον. ἔργατειρινε. Θεριθενοι. εἰς κρέμαν μον. εἰς εἶδος. ..
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ύπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προτίθοντο ; ..*Πολλον. έπιγειον διαπετρινοι. μον. αροτροχοι. διόλο. έργοντες χωρία.* ..
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ οἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαναν δι' ἀνεύρεσιν ἔργασίας ; ..*Τεχνες. το. ν. μοναδι, Μοναδι. μον. εἰς Αθηναϊκην μον. Αθηναϊκην.* ..
- β) Ἐπήγαναν ἐποχικῶς : ὡς ἔργαται .. . ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιστέζηδες), πραματευτάδες (ἐμποροί) κλπ. ; ..*Εφεσικαιοι.* ..

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲν ζωϊκήν κόπρον
(βιῶν, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μὲν καῦσιν: α) τῆς καλα-
μιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ή μὲν κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μέ. γεινόντ. μεθρόν.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
σας; ... *Α.Π.Ο. Το. 1940. Εισ. Θερισμ. μηχανα.*

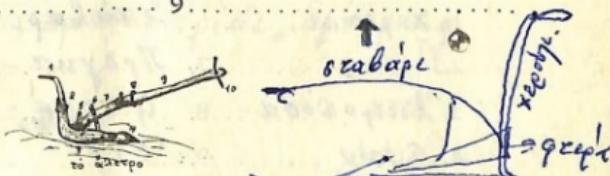
- ε'. Ἀπό πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροδῦνον ἄροτρον, καὶ αἱ γεωργι-
καὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *Α.Π.Ο. Το. 1930.*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, θηλ., μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποιὰ κτήματα ἔχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύασε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπό ποιοῦ ἐγίνετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; *Τα. μονοφτερο εἰς τα. οφελεύθερο*
το. σίδηρος εἰς τις ψεριες. Τα. περανισσεζεν
ο. διδυοργήσ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου
σιδηροῦ ἄροτρου μὲν τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν
αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθέμενου.

1.....	4.....	7.....	10.....
2.....	5.....	8.....	
3.....	6.....	9.....	

- 2) Τρακτέρ (ἀπό πότε εἶναι ἐν χρήσει); *1960.*

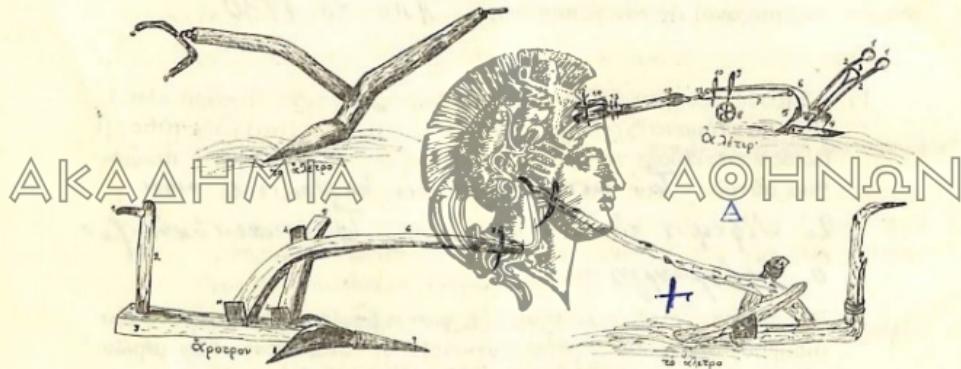
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ

- 4) Μηχανή δεσμάτων τῶν σταχύων (δεματιῶν).....
 5) Μηχανή δλωνισμοῦ *Άροτρός τοῦ 1960*

στ'. 1) Τὸ ἔύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατέσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ἔύλινον ἄροτρον

Σόλια τε τετραγωνία γράφει μόνος θεός αὐτός οὐδέχρότας...

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφὴ τοῦ παλαιοῦ ἔύλινου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ἔύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὁνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἔξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Χερούλι	6. Σταβάρι	11.
2. Ι	7. Πρόγνα	12.
3. Υλεγράφεδα	8. Οτερά	13.
4. Εφτήν	9. Ήντι	14.
5. Σπαδή	10.	15.

(1) Εὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ύπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνὶ τοῦ ἔυλίνου ἀρότρου ἥτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἥ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνὶ (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἴναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἑκάστου.

Ἔντονος ἀρότρου μετατρέψατε τὸ ἀρότρον σε πετρωδέα.

- 5) Ποιὸν τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... καρπούλων.

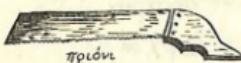
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 6) Ἡτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ἔυλου ἡ σιδηρόν, οὐδὲν τι.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἄρνάρι, ἔυλοφαῖ κλπ.). ...

Σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἄρνάρι.

σκεπάρνι

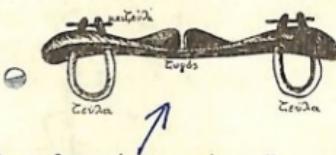
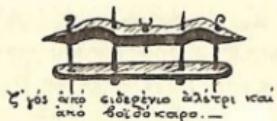

ἀρίδια

ριόν ἢ ἔυλοφαῖ (ἄρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὅργωμα) ποία ζῷα ἔχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται); βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἴππος, ἵμιόνος, δνος. *αἱ λαύραι, βόες, οὐ ν.οι*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦγτο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὅργωμα δύο
ζῷα ἢ ἓν; *καὶ οὐ ν.ο., οὐ καὶ έν*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
Συγήνεται τὸν ζευγάρισμα μὲ δύο ζῷα ἥτο.

Σχεδιάσσατε τὴν μορφὴν τοῦ παλαιοτέρου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ δύνομάσσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἔξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσσατε ιδιαιτέρως τὴν μορφὴν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὅργωμα; (Σχεδιάσσατε
αὐτόν). *πλανταριά*

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὅργωμα δι' ἑνὸς ζώου; ... *1920 -*

Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;
τὸ ζέψιμον εἰς τὸν πολλαχοῦ λοῦραν

Περιγράψατε καὶ σχεδίασατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὅργωμα) καὶ σπορό.

- α) Ποῖος ὀργώνε παλαιότερον (ἢ στήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἴδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναικός 3) υπηρέτης. Σημειώσαστε ποία συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ Ο νοραλ ΑΘΗΝΩΝ

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

Μέ. Ια.. Βοδια.. ολεπτοντι τοι. Γιγρί. εγκ. οντόδεσμοι λε! Γιγρί. με! λε! Νηρούροι. με! Καν. Αρόγυροι. —

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.

α. Όωμα... ἢ. άγωνέρω. Ει. οὐ γε. —

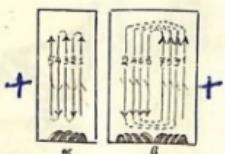
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὅργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὅποιού τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῴων ἢ ἄλλως; (Περιγράψῃ καὶ σχεδίασμα, ἢ φωτογραφία).

Μέ. Ια.. έκονια. Σα. Μηρα. λιν. ολεπτοντι. Τέκοντι δεδη— Ει. Ια. ηραλοι. Τοι. Γιγρί, Μ. Ια. Κανογικήντατι. Λοι. Ζεργο—

- 4) Σχεδιάσατε πώς έγίνετο παλαιότερον (έπισης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιὲς) κατ' εύθειαν γραμμήν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

*Μέ. λέ. μητρόγραφος. Χρούροι. ποιε? Θερινοντο χραφή
μεν, μη? ή διάγραφο. Θεριφέρειαν μετο—*

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σπονδοῦ, ποιον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Εάν ύπαρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ σπονδοῦ ἔγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδες (ἔηλ. σπορές τὴ σποριές, ντάπτες, στασίες, μεσθράδες κ.λ.π.) ;

Ἡ. βιθορά ποιε? λέ. Θρημαγέτεις. μη. βιθοράς.—

Πῶς ἔχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

Μέ. αλ. ποντίων.

- 6) Ποῦ ύπαρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὴ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

*Εις... τις. ω. λεγεις. ποιε. βεθηκ. μη...
μηρού. ταθούς.—*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εῖδη ὄργωματος (ἄροτριάσεως) ἥσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἢ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Ἡ. σινενοξια. τις. ανθράποις. πλαγίως.—

Εις ποτιά δργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

- γ) Ἀροτριάσεις (όργωματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὄργωματα ἔγινοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικήν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὄνοματολογία) τὰ ὄργωματα αὐτά π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Γιαννας Σικελης Εγκατασταθηκε στην Φεβρουαριο του 1848.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἄπειντισσατε ὄμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρτιτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγράνάπταισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν οιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

$\alpha \ell, \dots ? e \log \dots$

- 4) Πόσα όργωματα γίνονται διὰ κάθε εἰδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κρηπτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; ... Δια. Η. Εχ.

5) Ποια ἔργαλεια ή σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατά τὴν σποράν.
π.χ. τὸ δισάκιον εἰς αὐτὸν περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἑδάφους; ...τὸ δισάκιον.

per lot. 600 per -

- β) Μὲ ποια γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τά φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὅργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἡ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἡ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆναι εἰς τὸ ἐν ἄκρων τοῦ βουκέντρου ἥ μὲ ἄλλον τρόπον;

*Μὲ γέλλειν ψυχαλήν· βιολύρειν· ἐρώδοι ταφοφέζες.
Τερπίνην· οὐδὲ λόγον πεποιητές· βούνταν· φαλ-*

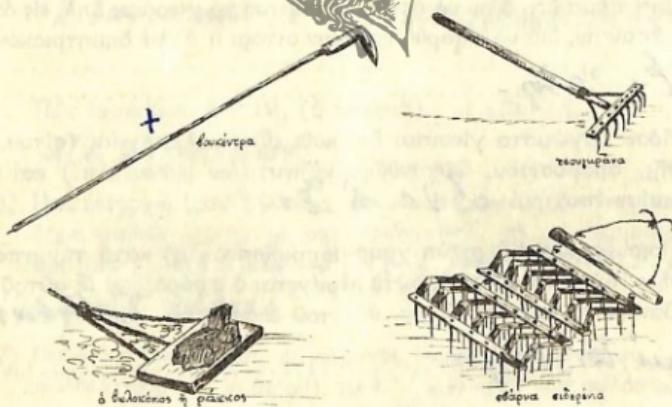
2) Γίνεται μετά τὸ δργωμα ισοπέδωσις πρῶτη χωραψιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Πλαστούρες· ναυαρά, απτούρες· θάλα-*

3) Ἡ σκαφὴ μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν δργωμα (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. δ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὅως ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἑκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἡ φωτογραφία. (*Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων*).

Μὲ τασσοῖ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

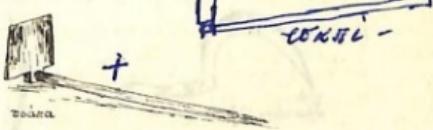
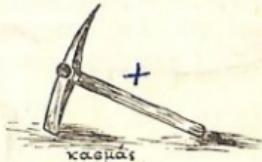
ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἥ τοῦ κήπου π.χ. ὁ κασμάς, ἥ τσάπακ.δ. (Σημειώσατε τὸ δυνομα, τὴν χρῆσιν

έκάστου καὶ παραθέσατε ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Τελετή ποιει το κόδε-

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὅργωμα καὶ πῶς καλούνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἔκτελοῦν

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν δσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ τὴν καλλιέργειαν ἔκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζῴων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Αίγα θεοί τροφέντοι -

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασίες (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Φυτεύεται εἰς τάνατος.

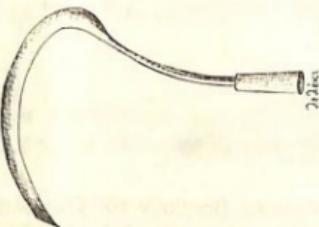
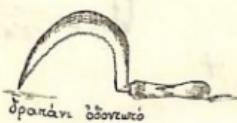
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

a. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποιῶν ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ίχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. μὲ τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μὲ τὸ ὄδοτων δρεπάνι.

Ἐὰν ἡσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἔργαλεῖα ἢ μὴ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρεπανα τὴν μὲ ποια ἄλλα ἔργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἑθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. πὸ τριφύλλι κλπ.) διά τροφήν τῶν
ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Μὲ μέσα.* -

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἔργα-
λείου ἢ το διμάλη ἢ ὄδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Οδοτωτή. -

- 4) Πῶς ἡτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἡ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ο σιδηροῦς σκελετὸς, πῶς ἐλέγετο;.....

Η χειρολαβή του τὸν τίλο ξυλινη. -

- 5) Ποιος κατεσκεύαζεν αύτά τὰ θεριστικά ἔργαλεῖα; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Τα... θερομετρονού τοιούτοιο τοιούτου γεμάτων -*
.....
- 6) Τίτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χειρας, δῆλος δι' ἐκριζώσεως καὶ ὅχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζῷων (τῆς ρόβης κλπ.) *? ΟΧΙ -*
.....

β.' Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποιὸν ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνιον ἢ ἄλλο κοπτέρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἢ κριθή, ἢ βρώμη, ἢ σίκαλις κλπ. *Γύρω... 6 τον. 20 πόντους -*
.....

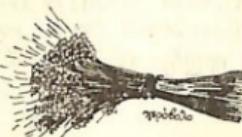
- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).
ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ Υπόστραχος ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ δόποια παραλαμβάνουν ἀπὸ αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἕδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτομν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;
Οἱ γυναικεῖς δηρεσσοῦνται...
Δραχμοῦνται ποιῶν τις χεριές... Ο δικρατητὴς δηρεσσοῦνται...

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ διοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὑρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
Τοφοδετοῦνται...
γύρω... 6 τον. πέτε χεριές ποιεῖσι περισσούσε...
τετταράκοινοι εὑρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν ποιεύσθησαν...

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζὶ δράγματα ; Πολλαχοῦ καλοῦνται ἀγκαλιές .

Ἄγκαλις.

γ.' Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; 'Υπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ὄλλον τόπουν καὶ ποιον ;

Ἄνδρες παῖς γυναικεῖς, δερίζονται μητέρες. Ήρθεροι δέρονται τοῖς χερεσσι, έρεισθαιανα, λαμέλερες.

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι μὲ τὴμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοττιν (ξεκοπῆς). Ποια ἦτο ἡ ἡμειοβή εἰς χρῆματα ἢ εἰς εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ ; (Παραβεβαίστε μὲ τας πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας δινοματολογίαν)

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΑΟΖΗΝΩΝ

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύλαξιν, ίδια τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίστης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἔργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Πανταλόνια. φοροῦσαν μετανάστες, τοις διέμεροι.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;
-

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

*Οχλ.. εχεττιροε.. μι.. λο.. θριεροί.. Λαζαρο-
ρα.. Θυμωεια.. Τραγούδεια -

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἔνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυς ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινας τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς, καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυς τπλέουν σταυρὸν τῇ φάσαι, τὴν ὅποιαν τοποθετοῦν εἰς τὸ είκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
θέματα

Καλω.. ασσό.. ελένορο.. οδου.. λο.. χωρα.. γα..
δέματα.. ονα.. λο.. λαλα.. χωράσσων -

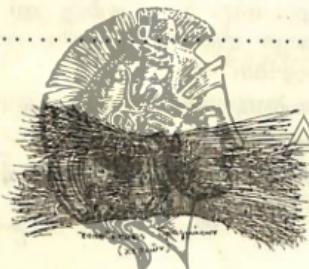
δ.' Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἢτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπειτε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Αμέσως.. μι.. λο.. λο.. θερισμόι -

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδει τούς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δεσμὸν τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεων σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Μι. χρυσός στολήν από μαρμάρον σέριαλ
που γέβεται σε πολύτιμη -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὥρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοπισθεοῦντο ;

Та. Септическое перитонит. 20. Острый гнойный перитонит. 21. Острый гнойно-хирургический перитонит. 22. Острый гнойно-хирургический перитонит с токсикозом. 23. Острый гнойно-хирургический перитонит с токсикозом и симптомами интоксикации. 24. Острый гнойно-хирургический перитонит с токсикозом и симптомами интоксикации и симптомами инфаркта кишечника. 25. Острый гнойно-хирургический перитонит с токсикозом и симптомами интоксикации и симптомами инфаркта кишечника и симптомами инфаркта миокарда.

ε.' Συγκομιδὴ τῶν γεωμῆλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἡρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... 10.0. χρόνοι -
Ε.ο. δενέρβερος ποι. λ. φ. ε. β. ρ. ε. δ. ρ. ε. -

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) η ἔξαγωγή (βγάλσιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον η μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον /αύτῶν η φωτογραφίαν... Με.. βιαλδάνη, Τσαπα..

στ.' Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΩΗΝΩΝ

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον η διατροφὴ τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμώνα μὲ δρέπα χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκαρ); Εσύ ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο η καλλιέργεια του, ἔπειτα η κοπή, η ξήρανσις καὶ η φυλαξία αὐτοῦ... Πορευόμενοι
ρόχλ., ωρέρ. μύσον με βιχνυρού..

- 2) Πότε ἔθεριζετο ὁ σρανὸς καὶ μὲ ποῖον ἔργαλεῖον (δρέπανογ, κόσσον κ.ἄ.). . δρεπανού - θαρρερού με μαρτυρία -
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα η φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἔργαλεῖα ἔχρησιμο-ποιοιντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ώς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Αν. Κεδυνέζ ο. Γονγ.*

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α.) 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ὄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ὄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέρετο εἰς τὴν αὐλὴν -

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χωρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ὄλωνισμὸν δεμάτια. Εἰς τινας τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γινεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωράν: Υπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

*Θεμωνοστάσις γέγονο μέσον της δάσους, δε σωράρια.
Καθωρισμένης τρόπος τοποθετήσεως -*

- 3) 'Υπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ὄλώνι διά τὸν ὄλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἔγινετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ὄλώνι;

Εἰς τὸν καρπόν -

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ὄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποιὸν θέσιν;

*Ἐξω τοῦ χωρίου μονί αὐτού γράψαντες
διανεγκατέστησαν -*

- 5) Τὸ ἀλόνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποιάν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Невинен, честен, добродушен, весел, любезен.
Слова эти выражают характер и привычки Луи.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

To... Sodgor place 15 August 1st.

- 7) Είδη όλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Πειργύραψατε τὴν κατασκευὴν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχέδιασμα ἡ φωτογραφίαν αὐτοῦ).

Хоромейшор ман Нептунъюсе -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

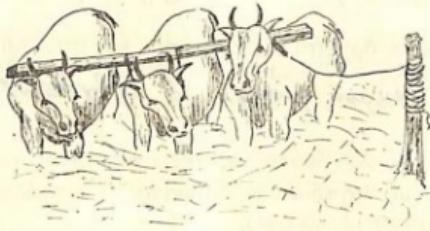
- 8) Πώς έπισκευάζεται τὸ ἄλιων ἕκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου: καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως θιάλ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ὀχύρων).....

Χαροπερίγειαν περιέχει την ιστορία της από την ίδρυσή της μέχρι την σύγχρονη περίοδο. Το μουσείο είναι δημόσιο και δωρεάν για όλους.

- 9) Ή ως δύνω προετοιμασία του άλωνιού και η εναρξις του άλωνισμού γίνεται ώρισμένη ήμέραν και ώραν; **ΠΩΣ;**

- 10) Πῶς γίνεται η τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
Γέεννωντες. ὅποιοι τὸν Σούνιον μετέφεραν.

- 11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποίησεως ζῷων (βιῶν, ἵππων, κλπ.).

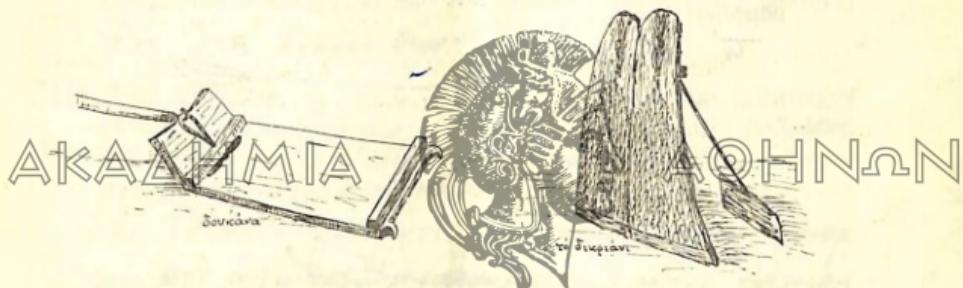
a) Ἀλώνισμα πρὸς ὁχυρωποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῷων (βιῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ δύο λίνας στῦλος, ὑψοὺς δύο μετρῶν (κατόλιμπος στηλίφης, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἔξαρτωνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρῳ σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἄκρου τῶν τὰ ζῷα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὐτων νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

λίνες αλωνισμού μέσον ποιεῖται π.χ. Ἐρχωτανες γέρρες.

- β) Πῶς ζεύνονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῷα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές, αἱ ὅποιαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῷων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα περιφέρονται συνδεδέμενά εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῷου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἔνα τὴν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἵχνογραφήματα). *Πάρκη. οὐδέν*
εἰς τὸ μέβοτ. Τοῦ ἀπαγού. οὐδὲν παρέειται. λέ. βυζαντ.
γεώργιον εἰς τὸ λαύριον τοῦ οὐρανοῦ. Θεοπετεῖον παρέειται.
Τὸ βυζαντ. Γερῖστα. τοῦ πατροῦ τοῦ μαρτυρεῖται πόλον
εἰς τὸν αὐλαῖον. Πατριόν. Γερῖστα. τοῦ πατροῦ πόλον. Τοῦ πατροῦ
τὸν αὐλαῖον.

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ώπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἔξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἔζευγμένων ζῷων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷς εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποια δημητριακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἥλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῷων ζευγνυούμενων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

δ) Άπο ποίαν ὡραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νάτη ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Μεχιστεί, ποτεί... ήττα... 9... τού... αρνιών... ποτεί... λαζαρίκεια... ποτεί... λαζαρίκεια...

12) Ποια ἄλλα ἀλωνιστικά ἔργα σλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ δόποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον δόνοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τού... διαρίσιει...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνι... ἢ... διχάλι

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν δόποιον διαγράφουν τὰ ζῷα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχάνημα τούς ἄκοπους στάχυς; ;

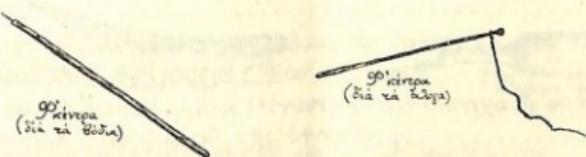
Ρίχνει... Κατὰ διαβήματος... στάχυα... Τού... λαζαρίκεια... ποτεί... μέν... λαζαρίκεια... ποτεί... μέν... λαζαρίκεια... ποτεί... λαζαρίκεια...

14) Ἡτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι: ἀλλοχοῦ φ' κέντρω). Πόσον μῆκος εἴχε καὶ ποία ἡ κατασκευή της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτῆν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Υπορχε... Ο.. Καρπούζης...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἔργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

εἰς υψη μόνον -

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ σχυρα ἀπὸ τὸν καρπόν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

εἰς τέχνη. Σπαρτικά. Ειδείτε -

- 17) Ποιοι ἀλωνίζουν: ὁ Ἰδιος ὁ γεωργός με ἴδια τοῦ ζῷα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν δικόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἴτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τσεπάνιδες, καλούμενοι ἀλωνισταί καὶ σγωγάτες) οἱ ὄποιοι εἶχον βρδιά τὴν ἀλογά καὶ ἀνελαμβανον τὸν ἀλωνισμόν

*Οἱ ιδιοι οἱ γεωργοι. Οὐπέρχενται ζημια. Ζημια. Ζημια -
ροι. Αὐτοι οἱ γεωργοι. (Σεργοιται) οι οι ενεργοι -
να τοι ροι. Σενάργοιται μορφατι -*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῷα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἔργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὔτῶν μὲ χοινδρὸν ξύλον (τὸν κόπτανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

? Οχι -

- 19) 'Ο κόπτανος οὗτος πῶς ἐλέγετο' ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποιον τὸ σχῆμά του;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλωνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακά ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἀλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακά μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλούντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἔδραφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῷων, ὡς ἐπίστης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποια ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἔργασίας ;

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *τελ. 19.55 μον.*

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΜΙΛΕΙΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
Αίτωλίξ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποιὸν ἔργαλεῖον σωρεύεται
τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην :
θρινάκι, εἰς Αίτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι)
καὶ ποιὸν τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

Τελ. διηκνεόμενον πρότερον γένεται

Ο σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπόν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταῦτην καὶ πρὸς ποῖον σκοτόν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο

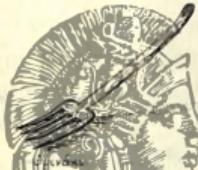
Ἐρεε... λί. 6 χῆμα λί. Ἐργαστόν -

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο)

Μὲ λί. σιριόνιον... ποι. λί. λέγον λί.
μεγαλόνιον μὲ λί. φραδέρ -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, γυναικα· εἰδικὸς λιχνιστής ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Σκύριων, οὐτορε, μαργαρίτης, βοηθός καὶ οὐρανοῦς -

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χοινδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἴς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ὀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ώστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λέγονται καὶ τοσατά -

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ὀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾶται τὸ ὀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

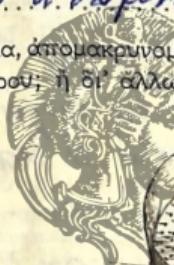
Κρήτη: ξεβαθούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συνθίζεται τοῦτο

6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

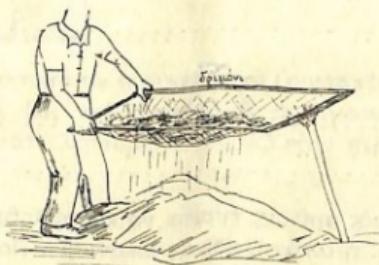
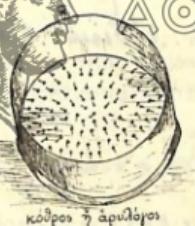
Διαστιχίσμα τῷ λιχνίσματι τοῦ καρποῦ παραμείνει τὸν χονδρόν τοῦ σταχύος, τοῦ λογδαίου μὲν περιβολεῖται τοῦ παραμείνει τοῦ κοντύλου. Εἰ διὰ τοῦ λιχνίσματος οὐδὲ μητέ . . .

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι᾽ αλλιών μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὑλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ανα. λεύ. βαρύδρος.

- 7) "Οταν ἔτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπός σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποιὸν ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγγύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ:

*Σχηματίζεται εἰς σωρόν με τὸ φτυάρι - Λούτσα
επακολουθεῖ προσκύνησις καὶ ασπασμὸς τοῦ σωροῦ.*

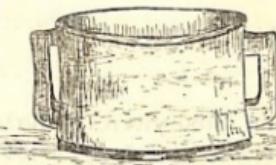
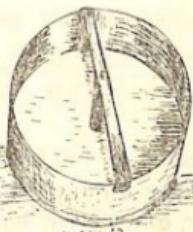
Λούτσα Σταύλινον.

- 8) "Αλλα μα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπός (σῆτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι δόφειλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἄλωνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. "Ηρχετο δεκατιστής εἰς τὸ ἄλωνι; Μὲ ποιὸν μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του είς όκαδας, είς κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ίχνο-
γράφημα αὐτοῦ βλ. κατωτέρω σχετικάς εἰκόνας).

Αἱ ἀρχεῖαι οὐδεὶς μαζὶ εἰσενεγγόντες εἰναι
ἀναδεῖ. Τὸν διεμέριστον μέρος οὐδὲ τὸ οὐδὲν οὐδὲν μὲν λογοτεχνῶν
καὶ οὐδὲν τον ταχείαν! εἴτε φωρεύει. Θ. Κ. Ζ. Ζ.

2) Ποια ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο είς εἶδος εἴς τὸ ἄλωνι;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυψιάτικο
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κατ.

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ίχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

“Ιανόδιον μετροῦντο γένετο εἰς ξινάς οὐρανούς,
ταῖς γερόμυραις οὐκέπειναντας,

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγὴ (ό καρπός) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (είς ποια δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκι-
κων; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κάς συνηθείας)

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρων) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσις εις την υπαιθρον ;

Διχυρόν παλ.

Επίσης λιτή χωρίς εξ. λι.

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἡ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;

Μετα λι άλωνισμα -

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἡ ὄπιοθεν τῆς θύρας κλπ ;

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα της ποῦ φυλάσσεται. πρὸς πτοῦν σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' έθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸν υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἐσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἐσπέρας τῆς 31 Αύγουστου κλπ.)

Τις αὐτομοίες -

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποιὸν μέρος ;

Τιν. Κυριακή. τιν. Δευτηρία. 6. π. χριστού

το. βραδύ. τιν. πηδηνή. ποι. χαρούσιν.

γέρω. καθ. τιν. σφωτα -

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τὴν πυράν παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποιος ἄλλος ;

Τὰ νέα κυρία μαι πορεούται.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, ἀπὸ ποιον μέρος ;

Οἱ νέοι μαι νέες -

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ουσ. Έσεις. διά χάλκου μέρη. Καθρόντι μαι
Ξύλα. για την Σφρίνη.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπου διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἀσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

Σερχόμενα μαι χρειάσονται για ρωμαϊκούς
Επειτα. ωνδούν την Σφρίνη.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Γέννονται. χοροί. μαι. ωνδούμενα.....

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιᾶς κλπ.)

.....
.....
.....

4) Καίονται (ἢ ἔκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοιώματα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

.....
.....
.....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

.....
.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

